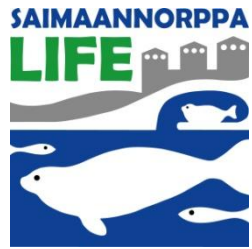

KUVAILULEHTI

NATA-arviointi	Ilkonselkä
NATA:n tila	Hyväksytty
Laatija	Etelä-Suomi, LP
Hyväksyjä	MH luontopalvelujen aluejohtaja
Hyväksytty	07.12.2015
Lisätiedot	NATA-arviointi on tehty osana Saimaannorppa-LIFE -hanketta (LIFE12 NAT/FI/000367)
Asianhallintalinkki	MH 4733/2015
Saatavilla verkossa	
Muodostaja	METSA\merima 9.9.2015 12:09:54
Viimeisin päivittäjä	METSA\merima 10.12.2015 8:29:08

1 Natura-alueen perustiedot

Sisältö Lomakkeella kuvataan Natura-alueen hallinnolliset perustiedot, pinta-ali tiedot, maankäyttöön liittyvät tiedot sekä kaavoitukseen ja muuhun maankäytön suunnitteluun liittyvät tiedot. Lisäksi lomake sisältää kytkeytyneisyystarkastelun ja perustietojen yhteenvedon.

Alueen nimi Ilkonselkä

Natura-alueet	Koodi	Tyyppi	Toteutustavat
Ilkonselkä	FI0422001	631- SCI-alue	luonnonsuojelulaki, rakennuslaki, vesilaki, vesiliikennelaki, maastoliikennelaki, sopimus

Pinta-alat	Kokonaispinta-ala (ha)	Vesipinta-ala (ha)
SCI/SAC-alueen pinta-ala	7410,85	7020,89
SPA-alueen pinta-ala	0,00	0,00
Kokonaispinta-ala	7410,85	7020,89
Päällekkäinen Natura-pinta-ala	0,00	0,00

Maakunta	Kunta
9- Etelä-Karjalan maakunta	405- Lappeenranta
	700- Ruokolahti
	831- Taipalsaari

Natura-alueen maankäyttö

Perustetut suojelualueet

Valtionmaiden suojelualueet	Kohdetyyppi	Perustamis-ajankohta	NATAn kattama alue (ha)	Järjestyssääntö annettu (pvm)
Suur-Saimaan ja Lietveden saarien luonnonsuojelualue	203- Muu luonnonsuojelualue (MH)	2014	1,15	

Yksityiset suojelualueet

	Lukumäärä	NATAn kattama alue (ha)	Lisätietoja
601- Yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA)	9	268,37	

Kansainväliset sitoumukset ja suojeluohjelmat

Nimi	Tyyppi	Lisätietoja

Saamelaisten kotiseutualueet				
Natura-alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella				
☐	Osittain	☐	Kokonaan	☒ Ei ollenkaan
Lisätietoja				
Kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu				
Kaava tai suunnitelma				
Tyyppi	Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattavuus	Natura-aluetta koskevat kirjaukset
Yleiskaava	Suur-Saimaan osayleiskaava, Taipalsaari	1994	73	Kaava kattaa suurimman osan Ilkonselän Natura-alueesta. Sen keskiset osat on rajattu erityisten luonnonarvojen alueeksi (ev), mutta Natura-alueen rajoja ei ole merkitty. Kaavamuutoksessa 2009 Talsionsaari muutettu SL-alueeksi. Kaava-alueen pienet luodot pääosin SL-merkinnällä. Iso-Vitsain rakennusoikeudet korvattu. Lokmusluodolla rakennusoikeutta (RA-1), muuten metsätalousaluetta (M-1). Myös Pieni Mäntysaari M-1 -merkinnällä. Suuri Mäntysaari pääosin M-aluetta, lisäksi useita rakennettuja ja muutama rakentamaton loma-asunnon rakennuspaikka (RA). Kaidansaaressa, Kotiluodossa ja Kaidanluodossa rakennettuja RA-alueita. Peräsaareen merkitty retkeily- ja ulkoilualue (VR) sekä retkisatama (LV-1). Heposaari RA-aluetta. Ilkonsaaret Natura-alueen eteläpuolella merkitty retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR). Natura-alueen läpi Kyläniemen Hentulasta länteen Mäntyselälle ja Talsionsaaren eteläpuolelta kaakkoon Ilkonsaarien suuntaan kulkevat ohjeelliset moottorikelkkareitit (L_mot).
Yleiskaava	Saaristo 3 ranta-oyk, Lappeenranta (Joutseno)	1994	20	Muutos 2003. Kaava kattaa Ilkonselän Natura-alueen kaakkoisosan, lähinnä vesialueita. Pieni Vitsai sekä sen ympäristön pienet saaret SL-merkinnällä, rakennusoikeudet korvattu. Kenkänimisessä saareissa olemassa oleva rakennuspaikka (RA-1), viereinen saari MU-merkinnällä. Laivaväylä kulkee alueen halki.
Yleiskaava	Saimaan alueen rantayleiskaavan I-alue, Ruokolahti	2004	7	Kaava kattaa Huuhanselän Ruokolahden puoleisen osan, lähinnä vesialuetta (W). Kutveleen kanavalta lähtevät laivareitit kulkevat Natura-alueen sivuitse ja läpi. Huuhanroikka-saari on M-aluetta. Kaitasaari ja Haikkaanluodot sekä aivan Natura-alueen etelärajalta oleva Raja- eli Munaluoto on merkitty luonnonsuojelualueiksi (SL). Haikkaanluodot on lisäksi rajattu SVE-alueeksi, jolla on uhanalaisten ja harvinaisten eliölajien todettujen esiintymis-, pesimä- ja liikkumisalueiden sekä arvokkaiden maisemakokonaisuuksien vuoksi erityistä luonnonsuojelullista arvoa. Naturen pohjoispuolella, Kutveleen kanavan edustalla on muutamia uusia lomarakennuspaikkoja (RA). Huuhankankaan ranta on arvokasta harjualetta (ah) ja pohjavesialuetta (pv), jolle ei ole osoitettu rakennuspaikkoja. Natura-alueen ympäristön suuret saaret ovat M- tai MU-alueita, ja pienet saaret ja luodot yleisesti SL-alueita. Runsaasti uusia RA-kohteita on osoitettu Härskiänsaareen, n. 5 km päähän Natura-alueesta.

Maakuntakaava	Etelä-Karjalan maakuntakaava	2011	100	Merkittävä osa Ilkonsestä osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo), jolla luonto- ja ympäristöarvoja ei saa heikentää. Vyöhykkeeseen sisältyvät saaret SL-merkinnällä, sen ulkopuolinen Pieni Mäntysaari MU-alueita, muilla saarilla ei osoitettua merkintää. Koko alue kuuluu Suur-Saimaan kehittämisen kohdealueeseen (sai), jolla tavoitellaan verkostomaisen luonto- ja virkistysmatkailun kokonaisuuden kehittämistä. Natura-alueen ulkopuolelle osoitettu useita matkailun ja virkistysalueita (mv) tai luontomatkailun ja virkistysalueita (lv) kehittämisen kohdealueita, mm. Taipalsaaren Sarviniemi ja Saimaanranta (mv, lisäksi vapaa-ajan asumista), Huuhankangas, Joutsenon luoteispuoliset saaret (ml). Maakunnallisesti merkittäviksi matkailun kehittämiskohteiksi, jotka voivat sisältää merkittäviä rakennuksia tai laitteita, on osoitettu Kyläniemen Hentula ja Päiviösaari Naturan lounaispuolella. Virkistysalueita on useissa Naturan eteläpuolisissa saarissa.
---------------	------------------------------	------	-----	--

Metsähallituksen suunnitelma

Tyyppi	Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattavuus	Natura-alueita koskevat kirjeet
Luonnonvarasuunnitelma	Itä-Suomen luonnonvarasuunnitelma. Kausi 2008-2017.	2007	100	Ei erillisiä kirjeitä koskien Ilkonsestä Natura-alueita. Saimaan osalta todetaan, että saimaannorpan suojeluun liittyvät tavoitteet otetaan korostetusti huomioon mm. rantatonttuotannossa ja myynnissä. Itä-Suomen lajistonsuojelussa painottuu erityisesti Metsähallitukselle asetettu saimaannorpan ja valkoselkätikan suojeluvastuu. Saimaannorppakannan kehitys pyritään kääntämään jälleen kasvuun vähentämällä ihmisten aiheuttamaa kuolleisuutta. Ensisijaisesti pienennetään alle yksivuotiaiden kuuttien kalanpyydyskuolleisuutta verkkokalastusrajoituksin norppien elinalueilla 15.4.–30.6. Aikuisten pyydyskuolleisuuden torjuntaa jatketaan ympärivuotisin pyydystyyppirajoituksin. Pesintää turvataan Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien avulla.

Kytkeytyneisyystarkastelu

Ilkonsekä on eteläisin saimaannorpan pesimäalueista. Talvikannan kooksi on arvioitu 3-5 norppaa. Alue on perinteistä saimaannorppa-alueita, jonka poikastuotannossa oli kuitenkin pitkä tauko 80-luvun puolivälistä 2000-luvun puolelle. Norppakannan toipuminen Kyläniemen pohjoispuolisella Petranselällä 1990-luvulla edesauttoi synnyttävän naaraan siirtymistä takaisin Ilkonselelle. Eteläisen Saimaan norppakannan vahvistuessa Ilkonsestä alue on potentiaalinen leviämisen ja lisääntymisalue. Toisaalta Ilkonsestä norppakannan kehitys on pitkälti riippuvainen Suur-Saimaan norppakannan kehityksestä, sillä täydennystä norpan esiintymisalueen etelärajalla sijaitsevan Ilkonsestä norppakantaan voi saapua ainoastaan pohjoisesta.

Virkistyskäytön ja luontomatkailun suhteen Ilkonsestä Natura-alue jää sivuun Saimaan vilkkaimmista kohteista. Alue jää Kyläniemen eteläpuolisena erilleen Suur-Saimaan suositummista veneilyalueista, mutta on toisaalta liian kaukana palvellakseen lähivirkistyskohteena Imatran ja Lappeenrannan asukkailla. Natura-alueen läheisyydessä on jonkin verran loma-asutusta ja kesäaikaan läpikulkuliikennettä Kutveleen kanavan kautta edemmäs Saimaalle. Kyläniemen retkeily- ja matkailukäyttö ja sen kehittäminen on toistaiseksi ollut pienimuotoista. Kaavoitus kuitenkin mahdollistaa toiminnan laajentamisen, vaikkakin Kyläniemen matkailualueita on kaavoituksessa muutettu omarantaisiksi tonteiksi. Käynnissä olevan Saimaa Geomatkailukohteeksi -hankkeen tavoitteena on saada eteläiselle Saimaalle (ml. Ilkonsekä) Geopark-status, joka todennäköisesti lisää alueen luontomatkailukäyttöä, mutta suurin kävijäpaine suuntautuisi tällöinkin todennäköisesti Ilkonsestä Natura-alueen ulkopuolelle.

Perustietojen yhteenveto

Ilkonsekä on laaja saaristokokonaisuus Kyläniemen harjualueen eteläpuolella. Alue käsittää harjusaaria, särkkiä, hiekkarantoja, louhikkoisia ja kivikkoisia pikkusaaria sekä niukkakasvustoisia kalliosaaria. Natura-alueen suojeluperustelaji on saimaannorppa, jonka talvikannan kooksi on arvioitu 3-5 norppaa. Vuoden 2015 pesälaskennoissa löydettiin yksi kuutti.

Natura-alue on pääpiirteissään toteutettu. Valtion omistuksessa oleva Koukkuluoto kuuluu valtioneuvoston asetuksella (441/2014) perustettuun Suur-Saimaan ja Lietveden saarien luonnonsuojelun alueeseen. Luonnonsuojelulla toteutettavaksi aiottu kohteet on perustettu yksityisiksi luonnonsuojelun alueiksi (YSA). Loppujen saarten (n. 120 ha) toteutus tapahtuu maankäyttö- ja rakennuslain nojalla. Mikäli alueen norppakanta kasvaa, tulee tarkastella tarvetta rauhoittaa joitakin yksittäisiä saaria luotoja tai päivittää olemassa olevien YSA-kohteiden rauhoitusmääräyksiä pesimäaikaisten liikkumisrajoitusten osalta. Ilkonsekä lähiympäristöineen on yleiskaavoitettu. Uudet rakennusoikeudet on Natura-alueelta pääosin korvattu. Lokmusluodon maanomistaja on ollut yhteydessä kohteiden mahdollisesta myymisestä valtiolle. Lokmusluodolla on rakennettu loma-asunto. Vesialueilla on voimassa ympärivuotinen pyydystyyppiasetus (VA 295/2011, voimassa 30.4.2016 asti) sekä alkukesän verkkokalastuskielto, joka on toteutettu sopimuksin ja asetuksella (VA 294/2011, voimassa 31.12.2015 asti).

2A Perustamistarkoitus: Luontodirektiivin luontotyypit

Sisältö	Lomakkeella kuvataan luontodirektiivin luontotyyppien esiintymistä toisaalta alueella inventoidulla alueella (= alue, jolta on käytettävissä kuviotietojärjestelmään tallennetut luontotyyppitiedot) ja toisaalta koko Natura-alueella (Natura-tietolomakkeen tiedot) sekä arvioidaan luontotyyppien viimeaikainen kehityssuunta ja tulevaisuuden ennuste Natura-alueella. Lisäksi kuvataan sanallisesti sekä toteutetut että tarvittavat suojelu-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet. Lomakkeen loppuun laaditaan yhteenveto luontodirektiivin luontotyyppeihin liittyvistä arvoista.
----------------	--

Tunnus	Natura-alue	Tyyppi
FI0422001	Ilkonselkä	SCI-alue

Tiedot luontotyyppien pinta-aloista					
Luontotyyppi	Prior	Inventoitu pinta-ala (ha)	Arvioitu pinta-ala (ha)	Kokonaispinta-ala (ha)	Tiedon laatu
3110 - Karut kirkasvetiset järvet			7020,00	7020,00	G
9010 - Luonnonmetsät	P		10,00	10,00	G
9050 - Lehdot		3,52	0,48	4,00	G
9060 - Harjumetsät			150,00	150,00	P

Arvioinnin ja aineistojen tiedot					
Luontotyyppi	Muutos Natura-tietokantaan	Muutoksen perustelut	Tietolähde	Arvioija	Arviointiajankohta
3110 - Karut kirkasvetiset järvet				Tuula Tanska, KASELY	06.10.2015
9010 - Luonnonmetsät				Tuula Tanska, KASELY	06.10.2015
9050 - Lehdot				Tuula Tanska, KASELY	06.10.2015
9060 - Harjumetsät				Tuula Tanska, KASELY	06.10.2015

Yhteenveto luontotyypeistä					
Koko Natura-alueetta koskevat pinta-alatiedot			Luontotyyppi-inventointia koskevat pinta-alatiedot		
Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	7184,00	Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	3,56		
Muut luontotyypit yhteensä (ha)	226,85	Muut luontotyypit yhteensä (ha)	12,56		
Yhteensä (ha)	7410,85	Inventoimaton alue (ha)	7394,73		
Direktiiviluontotyyppien osuus (%)	96,9				

Lisätietoja

Valtaosa Natura-alueesta (95%) on vettä ja kuuluu inventoimattomaan Natura-luontotyyppiin 'karut kirkasvetiset järvet'. Maa-alueista suurimmalla osalla metsänkäsitely on sallittu, joten kohteita ei ole inventoitu. Tämä aiheuttaa merkittävää epätarkkuutta luontotyyppien pinta-alatiedoissa. Inventointitarvetta on erityisesti Karksaassa, jossa on arvioitu olevan n. 10 ha luonnonmetsää. Yllä esitettyjen luontotyyppien lisäksi SAKTlin on tallennettu inventointitieto luontotyyppistä 'silikaattikalliot' (0,04 ha), joka ei esiinny SDF-lomakkeella. Ilkonselkä on valittu Natura-verkoston ensisijaisesti saimaannorpan suojelemiseksi.

Toteutetut suojele-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet ja niiden vaikuttavuus

Lamposaaren yksityisen luonnonsuojelualueen (YSA053236) lehdon hoitamisesta on sovittu maanomistajan kanssa siten, että maanomistaja poistaa ohjeistuksen mukaisesti vähitellen lehdestä istutuskusikkaa polttopuuksi ja vapauttaa näin kasvutilaa lehtokasvillisuudelle ja lehmuksille. Hoitosuunnitelman tavoitteena on poistaa istutuskusikka lehdestä kokonaan ja saada kuvioille aikaan lehtipuuvaltainen, valoisa metsä. (Kurikka, 4725/06/2011.)

Tarvittavat suojele-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet ja niiden vaikuttavuus

Lamposaaren lehdon hoitoseuranta on sovittu pidettäväksi maanomistajan kanssa viimeistään vuonna 2016. Seurannan perusteella sovitaan maanomistajan kanssa jatkon hoitotarpeista.

Toimenpidetarpeessa olevia luontotyyppisiä (kpl)

1

Yhteenveto ja verkostotarkastelu

Ilkonselkä on laaja saaristokokonaisuus Kyläniemen harjualueen eteläpuolella. Alue käsittää harjusaaria, särkkiä, hiekkarantoja, louhikkoisia ja kivikkoisia pikkusaaria sekä niukkakasvustoisia kalliosaaria. Rannat ovat karuja. Harjusaarten rannat ovat vähäravinteisia ja alttiita rantavoimille. Vesikasvillisuuden tyyppilajeja ovat nuottaruoho ja lahnaruoho, Suojaisemmissa poukamissa rantoja reunustaa järviruokovyöhyke. Harjusaarten metsäkasvillisuus edustaa karuja tyyppisiä, lähinnä puolukka- ja kanervatyypin kankaita. Moreenipeitteisillä saarilla hallitsevia ovat kalliometsät, mutta myös tuoreempia kuvioita esiintyy.

Ilkonselkä kuuluu Saimaan suojeltujen järviluontokohteiden kokonaisuuteen sen eteläisimpänä osana. Natura-luontotyyppien osalta sillä on merkitystä etenkin sisävesien vesiluontotyyppien suojelun kannalta. Maaluontotyyppien osalta merkitys verkostossa on vähäinen.

Keskeinen suojeluperuste/arvo (kpl)	1	joista toimenpidetarve (kpl)	0
Muu, jolla toimenpidetarve (kpl)	1		

Selitykset	
Luontotyyppin edustavuusluokka	A - Erinomainen edustavuus, B - Hyvä edustavuus, C - Merkittävä edustavuus, D - Merkityksetön edustavuus
NATURA_LUONTOTYYPIN_EDUSTAVUUS	E - Erinomainen, EMETM - Ei merkittävä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, EMIA - Ei merkittävä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, EMLIA - Ei merkittävä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, EMLSA - Ei merkittävä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama, HETM - Hyvä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, HIA - Hyvä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, HLIA - Hyvä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, HLSA - Hyvä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama, METM - Merkittävä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, MIA - Merkittävä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, MLIA - Merkittävä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, MLSA - Merkittävä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama
Suhteellinen pinta-ala	A - $100 \geq p > 15 \%$, B - $15 \geq p > 2 \%$, C - $2 \geq p > 0 \%$
Suojeluaste	A - Erinomainen suojelu, B - Hyvä suojelu, C - Kohtalainen suojelu
Suojelutaso ja kehityssuunta Suomessa	FV suotuisa, U1 epäsuotuisa - riittämätön, U1+ epäsuotuisa - riittämätön - paraneva, U1- epäsuotuisa - riittämätön - heikkenevä, U2 epäsuotuisa - huono, U2+ epäsuotuisa - huono - paraneva, U2- epäsuotuisa - huono - heikkenevä, XX ei tiedossa
Tiedon laatu	DD - Ei tietoja, G - Hyvä, M - Kohtalainen, P - Huono
Tulevaisuuden ennuste	G - Hyvä, M - Kohtalainen, P - Huono
Viimeaikainen kehityssuunta	+ - Kasvanut/parantunut, - - Pienentynyt/heikentynyt, 0 - Vakaa/pysynyt ennallaan, X - Ei tiedossa, Z - Vaihteleva
Yleisarviointi	- Ei arvioitu/tiedossa, A - Erittäin tärkeä, B - Hyvin tärkeä, C - Merkittävä

3 Muut perustamistarkoitukset

Sisältö	Lomakkeella kuvataan kunkin Natura-alueeseen sisältyvän suojelualueen tai -ohjelmakohteen perustamistarkoitus sekä Natura-aluetta mahdollisesti koskevien kansainvälisten sopimusten tavoitteet. Nämä perustamistarkoitukset ja -tavoitteet ovat osaltaan pohjana Natura-alueen keskeisten arvojen määrittelylle. Suojeluohjelmakohteilla, joita ei siis vielä ole perustettu luonnonsuojelualueiksi, suojelun tarkoitus on määritelty ao. suojeluohjelmassa. Huom: Natura-alueen "Natura-arvot" on kuvattu lomakkeilla 2 A ja 2 B.	
Kohteen nimi	Perustamissäädös, suojeluohjelma tai -sopimus	Alueen perustamistarkoitus
Saimaan selkäsaaristot	Rantojensuojeluohjelma	Ohjelma-alueiden säilyttäminen rakentamattomina ja luonnontilaisina sekä merikotkan ja saimaanhyllkeen pesimäpaikkojen suojelu.
Suur-Saimaan ja Lietveden saarien luonnonsuojelualue	Valtioneuvoston asetus Saimaan luonnonsuojelualueista (441/2014)	Saimaan alueen saaristoluonnon, saimaannorpan elinympäristön ja Etelä-Suomen järvi-, ranta-, metsä- ja kallioluonnon suojeleminen ja hoitaminen ja niiden eliöstön säilyttäminen luonnontilaisina ja niiden ekosysteemien häiriöttömän kehityksen turvaaminen tai ennalleen saattaminen, perinnemaisemien ylläpitäminen sekä retkeily, opetus ja tutkimus. Puraveden luonnonsuojelualueen perustamistarkoituksena on lisäksi lehmuksen geneettisen monimuotoisuuden säilyttäminen.
Yksityiset luonnonsuojelualueet (YSA)	Kohteiden perustamispäätökset	Natura-alueella on yhdeksän Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen (aik. lääninhallitus, ympäristökeskus) päätöksellä perustettua yksityistä luonnonsuojelualueita. Alueet on suojeltu mm. luonnon monimuotoisuuden ja kauneuden säilyttämiseksi, arvokkaiden ranta-alueiden säilyttämiseksi luonnonmukaisina ja rakentamattomina ja saimaannorpan pesimisalueiden turvaamiseksi. Rauhoituspäätöksillä toteutetaan valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa, kaavojen suojeluvarauksia ja Natura 2000-verkoston suojelutavoitteita.
Yhteenveto		
Natura-alueeseen kuuluvat valtion maat on perustettu valtioneuvoston asetuksella osaksi Suur-Saimaan ja Lietveden saarien luonnonsuojelualueita. Ilkonsejän Natura-alue kuuluu kokonaisuudessaan Saimaan selkäsaaristojen rantojensuojeluohjelma-alueeseen (RSO050010). Yksityisillä luonnonsuojelualueilla (YSA) toteutetaan Natura-verkoston lisäksi rantojensuojeluohjelmaa ja kaavojen suojeluvarauksia.		

4 Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot

Sisältö	Lomakkeella kuvataan Natura-alueen keskeiset luonto-, kulttuuriperintö- ja käyttöarvot. Keskeisten arvojen määrittelyssä ja kuvaamisessa käytetään hyväksi lomakkeita 2 A ja B sekä apulomakkeistoa, joka sisältää HKS:n nykytilan kuvauksessa käytettävät HKS-lomakkeet 4-5, 6 B ja 8-12.		
Arvoluokka	Arvotyyppi	Arvon nimi	Kuvaus
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Järviluonto	Valtaosa Natura-alueesta (95%) on vettä ja kuuluu Natura-luontotyyppiin 'karut kirkasvetiset järvet'. Ilkonselkä kuuluu Saimaan suojeltujen järviluontokohteiden kokonaisuuteen sen eteläisimpänä osana. Sillä on merkitystä etenkin sisävesien vesiluontotyyppien suojelun kannalta.
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Saimaannorppa on äärimmäisen uhanalainen (CR), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji. Ilkonselkä on eteläisin saimaannorpan pesimäalueista ja se on perinteisenä norppa-alueena potentiaalinen leviämialusta Petranselän hitaasti toipuvalla norppakannalla. Ilkonselän talvikannan kooksi on arvioitu 3-5 norppaa ja kuuetteja syntyy noin yksi vuosittain.
1170- Muut arvot	1171- Muut arvot	Muut kuin keskeiset arvot	Lehdot ja muut metsäiset luontotyytit

5 Uhkat

Sisältö	Lomakkeella arvioidaan uhkatekijöiden ja vaikuttavien rajoitteiden vaikutus kuhunkin Natura-alueen keskeiseen arvoon. Lisäksi lomakkeella osoitetaan uhkan ajallinen ja alueellinen kohdentuminen sekä esitetään sanallisesti uhkatekijän/rajoitteen vaikutus arvoihin. Arvokohtaisten tarkastelun pohjalta arvioidaan uhkatekijän/rajoitteen merkittävyys keskeisten arvojen muodostamaan kokonaisuuteen.										
	Uhkan ajallinen ja alueellinen kohdentuminen					Keskeiset arvot		Vaikutuksen kuvaus	Merkittävyys		
Uhkatekijä	Aiempi maankäyttö	Nykyinen maanäyttö	Tuleva maankäyttö	Natura-alue	Ulkopuolinen alue	Järviuonto	Saimaannorppa	Vaikutuksen ilmeneminen alueella	H - Suuri merkitys/vaikutus	M - Kohtalainen merkitys/vaikutus	L - Vähäinen merkitys/vaikutus
4320- D03.02 - Laivaväylät		X	X	X	X	M	M	Kemikaali-/öljyonnettomuuden riski, syväväylän ympärivuotinen käyttö.		x	
5140- E01.04 - Muut asumismuodot (esim. loma-)	X	X	X	X	X	L	M	Lisääntyvä vapaa-ajanasutus ja talviaikainen käyttö voi lisätä liikkumista rannoilla norpan pesimäaikaan.		x	
2200- B02 - Metsänhoito ja sen vaikutukset yleisesti (metsien ikärakenteen muuttuminen tasaikäiseksi ja	X	X	X	X		L	L	Talvikorjuu voi aiheuttaa häiriötä saimaannorpan pesinnälle.			x

5200- E02 - Teollisuus- ja liikealueet	X	X	X		X	L	L	Lappeenrannan teollisuuslaitosten vaikutus veden laatuun ja kemialliseen kuormitukseen. Eteläinen Suur-Saimaa on arvioitu erinomaiseen tilaluokkaan, vaikka merkkejä metsäteollisuusjätevesistä onkin todettavissa alueen eteläosassa ja talvisin pohjoisosan syvänteissä.Lappeenrannan alueen metsäteollisuusjätevedet kulkeutuvat talvella pohjanmyötäisesti kohti Kyläniemeä ja kerääntyvät alueen suuriin syvänteisiin Ilkonselälle ja Mäntyselälle (Houni et al. 2015).			x
6230- F02.03 - Virkistyskalastus	X	X	X	X	X		H	Kalanpyydykset (verkot, katiskat ilman nielurajoitinta) ovat merkittävin yksittäinen saimaannorpan kuolinsyy. Pyydystyyppiasetus ja alkukesän verkkokalastuskielto eivät ole voimassa Natura-alueen rajauksen eteläpuolisilla vesialueilla.	x		
7100- G01 - Urheilu-, virkistys- ja muu vapaa-ajan toiminta		X	X	X			M	Toistaiseksi virkistyskäytön (mm. veneily, hiihto) aiheuttama häiriö on vähäistä, mutta saattaa lisääntyä, mikäli matkailun kehittäminen alueella voimistuu (Kyläniemi, Saimaa Geopark).		x	
7130- G01.03 - Maastoliikenne		X	X	X			M	Alueen läpi kulkee kaksi ohjeellista moottorikelkkareittiä. Kelkkailu lähellä rantoja saattaa aiheuttaa häiriötä norpan pesinnälle.		x	
7200- G02 - Urheilun ja virkistystoiminnan rakenteet (kentät, radat, areenat, luontotornit, tulipaikat, j			X	X			L	Kaavamerkintä mahdollistaa rantautumispaikan rakentamisen Peräsaareen. Tulipaikka voi lisätä kävijöitä ja rannoilla liikkumista myös norpan pesimäaikaan.			x

8100- H01 - Pintavesien saastuminen	X	X	X	X	X	L	L	Pitkällä aikavälillä eteläisen Saimaan kuormitus on vähentynyt merkittävästi teollisuuslaitosten jätevesien käsittelyn parantumisen myötä. Humuskuormitusta aiheutuu mm. metsäojituksista ja tulvista johtuen.			x
10250- J02.05 - Veden patoaminen tai säännöstely	X	X	X	X	X		M	Saimaan vedenpinnan säännöstelyn vaikutus näky Ilkonselällä nopeimmin sen eteläisen sijainnin vuoksi.		x	
11340- K03.04 - Predaatio		X	X	X	X		M	Vähälumisina talvina kuutit ovat alttiita petoeläimille.		x	
13110- M01.01 - Lämpötilan muutokset	X	X	X	X	X	L	H	Norpan pesimäolosuhteiden heikkeneminen talvien lämpenemisen myötä.	x		
15100- Y01 - Muu haitallinen tekijä tai toiminta	X	X	X	X	X		H	Pieni populaatiokoko ja kannan pirstaleisuus altistavat norpan sattuman aiheuttamille riskeille ja vähentää geneettistä monimuotoisuutta.	x		

Merkittäviä (H tai M) uhkatekijöitä tai vaikuttavia rajoitteita yhteensä	1	9
---	---	---

Keskeisten arvojen kokonaisuuteen kohdistuvia merkittäviä (H tai M) uhkatekijöitä tai vaikuttavia rajoitteita yhteensä	9
---	---

6 NATURA-alueiden tilan arviointi: arvojen nyky- ja tavoitetila

Tämänkertaisen NATA-arvioinnin kirjaukset

Arvotyyppi	Arvon nimi	Arvon nykytila	Tavoite	Mittariluokka	Mittarin tarkennus	Mittarin nykyarvo (teksti)	Mittarin nykyarvo (num)	Yksikkö
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Järviuonto	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Pintavesien ekologinen tila (VPD-luokitus)	Eteläisen Suur-Saimaan pintavesien tila	Erinomainen		
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatioko (yks.)	Saimaannorpan talvikannan koko	3-5 yksilöä		

Arvojen tilaindeksi

Luontoarvot	2,5
Muut arvot	0,0
Kaikki arvot	2,5

Tarkennukset ja lisätiedot

Ilkonselän saimaannorppakannan kehitys on sidoksissa Kyläniemen pohjoispuolisen Suur-Saimaan norppakannan kehitykseen. Kasvaakseen Ilkonselän kanta tarvitsee täydennystä pohjoisesta.

NATA-arvioinnin seuranta

NATA-arvioinnin seurannan ajankohta:				Edellisen NATA-arvioinnin tekemisen ajankohta:					
Arvotyyppi	Arvon nimi	Arvon nykytila	Tavoite	Mittariluokka	Mittarin tarkennus				
1111-Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Järviluonto	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Pintavesien ekologinen tila (VPD-luokitus)	Eteläisen Suur-Saimaan pintavesien tila	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Erinomainen			
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1111-Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks.)	Saimaannorpan talvikannan koko	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						3-5 yksilöä			
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
Arvojen tilan kehittymiselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen									
Kokonaisarvio	Kuvaus								

7 Tarvittavat toimenpiteet ja suunnittelutarve

Sisältö Lomakkeella listataan kunkin keskeisen arvon tavoitetilan edellyttämät toimenpiteet ja kuvataan sanallisesti niiden muodostama kokonaisuus. Lisäksi kuvataan muita tarvittavia toimenpiteitä sekä aiemmin tehtyjä toimenpiteitä ja aiempien suunnitelmien toteutumista. Toimenpidetarpeiden ja muiden tietojen pohjalta arvioidaan suunnittelun tarve ja sen kiireellisyys.

	Järviuonto	Sairaanhoito	Keskeiset arvot yhteensä	Muut toimenpidetarpeet
Uhkien määrä	1	9	9	
Arvon nykytila	Suotuisa, ennallaan	Epäsuotuisa, parantunut		
Arvon tavoitetila	Ennallaan	Parantunut		

Toimenpidelajit			Lisätarve painoarvo	
20- Lehtolajiston hoito			0	jatkuva nykytaso
31- Luontotyyppi-inventointi (maa-alueet)			0	merkittävä lisätarve
34- Seuranta		jatkuva nykytaso	1	
74- Kalastuksen säätely		merkittävä lisätarve	2	
84- Rauhoitusmääräysten päivittäminen		lisätarve	1	
91- Käytön ohjaus vyöhykkeiden tai rajoitusalueiden avulla		lisätarve	1	
96- Valvonta (mm. erävalvonta)		jatkuva nykytaso	0	
97- Edunvalvonta		jatkuva nykytaso	0	
98- Sidosryhmäyhteistyö (ml. yhteistyö maanomistajien kanssa)		lisätarve	1	
Toimenpiteet yhteensä	0	7		

Keskeisten arvojen tavoitetilän edellyttämät toimenpiteet	<p>Tällä hetkellä kalastusrajoitusalueet (pyydystyyppiasetus, verkkokalastuskielto) ulottuvat vain Natura-alueen rajalle, mutta niiden ulottaminen myös Ilkonselän eteläpuolelle on erittäin tärkeää. Pesimäaikaisen häiriön vähentämiseksi voi jatkossa olla tarpeen tarkastella erityisesti moottorikelkkareittien linjausta tai mahdollisesti rajoittaa moottorikelkkailua alueella. Mikäli saimaannorppakanta kasvaa tai matkailun ja virkistyskäytön paine alueella lisääntyy nykyisestä, on syytä tarkastella myös muuta käytön ohjauksen tarvetta sekä tarvetta yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräysten päivittämiseen liikkumisrajoitusten osalta. Saimaannorpan kannanseurainta jatketaan. Vähälumisina talvina pesinnän onnistumista voidaan auttaa apukinosten avulla.</p> <p>Edunvalvonnalla (mm. lausunnot) turvataan saimaannorpan suojelutarpeiden huomioon ottamista mm. kaavoituksessa ym. ympäristön hankkeissa. Sidosryhmäyhteistyötä tarvitaan mm. paikallisten asukkaiden (norppaturvallinen kalastus) ja Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön (viestintä, tiedotus, virkistyskäytön ohjaus) kanssa. Luonteeltaan ennaltaehkäisevää erävalvontaa (erit. kalastus) on syytä jatkaa.</p>
Muut tarvittavat toimenpiteet ja niiden perusteet	<ul style="list-style-type: none"> - Karksaaren inventointi (luonnonmetsät) - Lamposaaren lehdon hoitoseuranta yhdessä maanomistajan kanssa ja kuusen poiston jatkaminen
Aiemmin tehdyt toimenpiteet ja aiempien suunnitelmien toteutuminen	<p>Lamposaaren lehdon (YSA053236) hoitamisesta on ohjeistettu maanomistajaa, joka on toteuttanut hoitotoimia itsenäisesti. Hoitosuunnitelman tavoitteena on poistaa istutuskuusikko lehdosta kokonaan.</p>

Suunnittelutarve:	Kiireellisyys	Lisätietoja
1- Ei suunnittelutarvetta		

8 Lähteet

Viittaus -kenttään merkitään numero, joka viittaa ko. lähteeseen. Numerot merkitään lomakkeiden tekstiin yläindekseinä. Lähdeluetteloon kirjataan sekä julkaistut että julkaisemattomat lähteet (esim. julkaisemattomat raportit ja suulliset tiedonannot).

Viittaus	Tekijä(t)	Aineiston tai julkaisun nimi	Julkaisutiedot	Julkaisuvuosi
	Ympäristöministeriö	Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma	Ympäristöministeriö 30.11.2011	2011
	Ympäristöministeriö	Valtioneuvoston periaatepäätös valtakunnallisesta rantojen suojeluohjelmasta 20.12.1990.	Ympäristöministeriön selvitys 97/1991: Rantojen suojeluohjelman alueet. 141 s. + 127 karttasivua.	1991
	Kurikka Tuula	Periaatteet polttopuun ottoon Lamposaaren YSA-alueelta (YSA053236)	Hoitosuunnitelma, MH 4725/06/2011	
	Sipilä, T., Kokkonen, T. & Koskela, J.	The growth of the Saimaa ringed seal population is unstable	Metsähallitus. Vantaa. Sähköinen julkaisu: http://julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/1660 , luettu 21.10.2015	2013
	Maukonen E., Nykänen S., Laitinen J., Manninen S., Huttunen J., Kammonen A., Leskinen J., Salmi J., Jämsä J. (toim.)	Itä-Suomen luonnonvarasuunnitelma. Kausi 2008-2017.	Metsähallituksen metsätalouden julkaisuja 61. Metsähallitus. Vantaa.	2008
	Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	Saimaa Geomatkailukohteeksi -hanke	http://www.kehy.fi/fi/yrityspalvelut/kaynnissa_olevat_projektit/saimaa_geomatkailukohteeksi/?id=354 , luettu 21.10.2015	
	Houni E., Höytämö P., Ihaksi T., Kauppi M., Niittyniemi V., Ojanen P., Rautanen H., Tapaninen M., Törrönen J.	Vesien tila hyväksi yhdessä. Ehdotus Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmaksi Vuoksen ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueille vuosiksi 2016-2021.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Sähköinen julkaisu: http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B16F267C4-2293-4920-8B22-37B16F6825E0%7D/110071 , luettu 21.10.2015	2014

Tunnus	Nimi	Liikkumisrajoitus alkaa	Liikkumisrajoitus päättyy	Liikkumisrajoitusala (ha)
YSA055668	SAARISTOLAN LUONNONSUOJELUALUE	15.12.	15.04.	46,82
YSA204751	Tupaluotojen luonnonsuojelualue	15.12.	15.04.	2,78
YSA206423	Iso-Vitsai, Pajusaari, Suuri Mäntysaari	15.12.	15.04.	152,07
		01.04.	31.07.	4,00
YSA206733	Kaitasaari ja Haikkaanluodot	15.12.	15.04.	1,78
YSA230804	Talsionsaaren luonnonsuojelualue	15.12.	15.04.	5,90
YSA alueiden pinta-ala yhteensä (ha)	268,37	Rajoitusala YSA alueilla yhteensä (ha)		213,35